

Alte Drucke

Christi Gebedt Aen het Kruyce, voor sijne Vyanden ...

Hayward, John
Graven-Hage, 1639

Vorwort

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-174786](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-174786)



Aen den Leser.

Gelijckerwijs Contem-
platie in't ghemeyn,
een fuyvere werckin-
ghe is der Ziele ; Alsoo is de
Contemplatie vā Goddelijc-
ke dinghen defelve alder-ey-
ghenst'. Dit is't Hemelsche
Manna, waer met sy haer is
voedende ; Door de selve
groeytse, door defelve wort-
se ontbonden van de stricken
van vlees ende bloedt ; door
defelve stijgtse boven de nau-
we palen ende limiten , bovē
de vuyle dinghen defes We-
relts, jae boven de dreyghe-
menten ofte beloften dersel-
ve ; ende oock sy keert weder

Aen den Leser.

tot den oorspronck van de
welcke sy is voort-gekomen,
ende begeeft haer selven nae
het eynde, werwaerts sy met
vliegēde snelheyt hare schre-
den streckt. Ende dit is een
onverwinnelijke bewijs-re-
den van de Goddelijcke na-
ture der ziele, indien se ver-
maeck schept in Goddelicke
saken; indien se daer in besich
is, niet als in de saken van an-
dere menschen, maer als ey-
gentlijck besich zijnde voor
haer selven. Gewisselijck, dē
mensche is nergens anders soo
seer een *mensche*, als inde con-
templatie vā hemelsche din-
gen. Och! wat een verach-
telijck dinck is den *mensche*,
indien hy niet op en klimt
boven de menschelijke ge-
dach-

Aen den Leser.

dachten. Maer aen-merckt
oock met eenen (goetwillige
Leser) dat contēplatie maer
en is een vruchteloofse wer-
kinge der ziele, by soo verre
de selve daer door niet en
wort ontfteecken tot liefde.
Contemplatie is een werck
van het verstant, en en heeft
geen volmaecktheyt in haer
selven; maer s'is eenen wech
ende middel tot eenigen trap
van volmaecktheyt, mits den
wille op te heffen tot eē god-
delijcke liefde ende ver-ee-
ninge met Godt. 'tVerstant
en geeft geen voedsel aen de
ziele, maer het bereydt dat
alleenelijck voor de smaecke
van den wille. *Goet is't eygen*
object van den wille. Ende
derhalven soo wanneer den

Aen den Leser.

wille vinder een oneyndighe
diepte van goetheyt in God,
foo moetse wel uyttermaten
ys-kout zijn, indiense niet en
brandt ghelijck een Phœnix
in't vyer van goddelijcke lief-
de, die door contemplatie der
goddelijcke goetheyt daer in
wort ontfteken. Derhalven,
indien ghy wilt soetelijck en-
de profijtelijck contemplerē,
foo richt de krachten van di-
nen wille op, om dat te be-
minnen 'twelcke ghy door
contemplatie verstaet: ofte
anders, sult ghy zijn eenen
kouden ende curieusen aen-
schouwer; ghy sult nimmer-
meer gheraken tot het ware
eynde van contēplatie. Want
'teynde van contemplatie en
bestaet niet in speculatie van
het

Aen den Leser.

het verstant, maer in een brā-
dende liefde ende begheerte
van den wille.

Nu, om dat van alle de god-
delijcke dingen gheen dinck
edelder en is als 'twerck van
onse Verlossinge; geene waer
in Godt so seer sijn goetheyt
verthoont; ende dienvolgens
gheen soo bequaem om onse
liefde te doen ontbranden:
So heb ick dit tegenwoordi-
ghe Iaer mijne Sabbathsche
oeffeningen aen-geleydt tot
dit Gebedt *Christi* aen't Kruy-
ce voor sijne Vyanden. Ver-
hopende niet-te-min, dat de
reste van de Boet-Psalmen,
noch niet begrepen in mijn
 Davids Tranen , nae desen op
gelijcke wijze sal wordē ver-
volgt, ofte door my selvē (so

Aen den Leser.

ick leve) ofte door eenighe
andere geluckiger ende ver-
nuftiger handt.

Gewisselijck, den Mensch
is te *sterffelijck*, ofte om t'han-
delen, ofte om te kennē d'on-
sterffelijcke dingen : Gelijk-
wijs wy, (als dē Apostel segt)
maer ten deele en kennen, soo en
konnē wy maer een deel uyt-
drucken van 'tghene dat wy
weten; ende moeten in on-
sen arbeydt die wy daertoe
doen vele deel-genoten heb-
ben. De mensche behoorde
te trachten alsoo te leven, dat
hy mochte goet doen aen al-
len ; Maer soo dat niet zijn
en kan, nochtans aen vele :
ende wil dat niet zijn, tē min-
sten aen hem selven. Hierom
is mijn begheerte om goet te
doen

Aen den Leser.

doen aen allē ; selfs aen dien,
wiens hartneckige boosheyt
grootelijcks beyde, my ende
hem-selven heeft veronghe-
lijckt ; soo hy maer en heeft
ofte conscientie ofte schaem-
te om ghewondet te worden
door een geduyrige gedach-
tenisse van sijne on-eerlijcke
handelingen.

Maer al is't dat ick soo wel
'teene als 'tandere te gelijcke
by-nae onmoghelijk achte ;
nochtans en twijffel ick niet,
oft ick sal hier door aen vee-
len goet doen ; ende dies te
meer, om dat vele met dank-
baerheyt tot GODT aen my
hebben bekendt, dat sy door
mijn voor-gaende Schriften,
in deser voegen uyt-gheghe-
ven, veel goedts hebben ont-

Aen den Leser.

fangen. Maer gelijk in een
ende de selfde weyde, den
Offe gras foeckt, den Wind-
hondt eenen Hase, ende den
Oyvaer een Egdisse, soo ver-
wacht ick dat in dit werck,
sommige sullen jaghen naer
cabillatien, sommige naer ver-
makelijcke redenen; Maer
vele sullender vinden goëdt
voedsel voor hare zielē. Van
dese verwachte ick geen an-
dere vergeldinghe, dan hare
Gebeden voor my; dewelc-
ke ick bekenne grootelijks
van nooden te hebben, ende
dat is d'eenige vergeldinghe
die ick begeere.

Op